

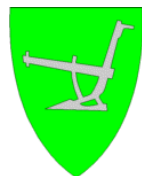
Løten
kommune

Hamar
kommune

Ringsaker
kommune

Stange
kommune

Elverum
kommune

Hias IKS

SHA-plan – Martodden Veg, del 2

12.09.2018

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontroll	Godkjent
00	2018-05-23	Arbeidsdokument	TomSag	HAS	TomSag
01	2018-09-12	Korrigert etter innspill fra Hamar Kommune	TomSag	HAS	TomSag
Oppdragsgiver					
Hamar Kommune					
Sak			Dato		
Martodden veg, del 2			2018-05-23		
			Utarbeidet av		
			Tom Sagbakken		
			Fagkontrollert av		
			Hans Arne Sæbø		
			Godkjent av		
			Tom Sagbakken		
		Oppdragsnummer	Dokumentnummer	Revisjon	
		5181693	A100	00	

Distribusjonsliste for eksemplarer av planen

Eks. nr.	Innehaver	Firma
1.	Vidar Antonsen	Hamar Kommune
2.	Byggeleder	Norconsult
3.	Tom Sagbakken	Norconsult
4.	Prosjektleder	NN -entreprenør
5.	Anleggsleder	NN-entreprenør
6.		

Eksemplarer av planen distribueres kun elektronisk pr. e-post.

INNHOLDSFORTEGNELSE

	SIDE
Distribusjonsliste for eksemplarer av planen.....	1
1 MÅLSETTING	5
2 ORIENTERING OM PROSJEKTET	6
3 BEGREPER OG DEFINISJONER	7
4 ORGANISERING AV SHA-ARBEIDET	8
4.1 Generelt.....	8
4.2 Organisasjonskart.....	9
4.3 Ansvar og myndighetsforhold	10
4.3.1 Byggherre.....	10
4.3.2 Byggherrens representant.....	10
4.3.3 Den prosjekterende	10
4.3.4 Koordinator.....	10
4.3.5 Hovedbedrift.....	10
4.3.6 Entreprenørene (arbeidsgivere og enmannsbedrifter)	11
5 RISIKOFORHOLD	12
5.1 Risikovurdering	12
5.2 Oppfølging	12
5.3 Sikkerjobb analyse (SJA).....	12
6 TIDS- OG FREMDRIFTSPLANER.....	15
7 SHA-KRAV SOM SKAL INN I HMS-SYSTEMET	16
7.1 Generelt om helse, miljø og sikkerhet (HMS)	16
7.2 Opplæring, kompetanse og språkkrav	16
7.3 Personlig verneutstyr	16
7.4 Forhåndsmelding til Arbeidstilsynet	17
7.5 Vernerunder.....	17
7.6 Spesielle krav – prosjektspesifikke	17
8 BEREDSKAPSPLAN.....	18
8.1 Beredskapsplanens innhold.....	18

8.2	Varslingsplan ved ulykke	18
9	AVVIKSBEHANDLING OG UØNSKEDE HENDELSER	20

VEDLEGG

Vedlegg 1	Eksempler på organisasjonskart
Vedlegg 2	Arbeidstilsynets skjema 504 om samordning av verne- og miljøarbeid på arbeidsplass med flere arbeidsgivere (skal ikke legges ved SHA-planen)
Vedlegg 3	Risikovurdering (skal ikke legges ved SHA-planen)
Vedlegg 4	Forhåndsmeldingsskjema til Arbeidstilsynet (skal ikke legges ved SHA-planen)
Vedlegg 5	Måned rapport HMS
Vedlegg 6	Avviksskjema
Vedlegg 7	Sjekkliste for dokumentasjon (skal ikke legges ved SHA-planen)

1 MÅLSETTING

Dette er byggherrens SHA-plan, og den skal ivareta arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved planlegging, prosjektering og utførelse av bygge- eller anleggsplasser.

Risikoforholdene skal avdekkes under planlegging og prosjektering, og tiltakene skal beskrives i SHA-planen.

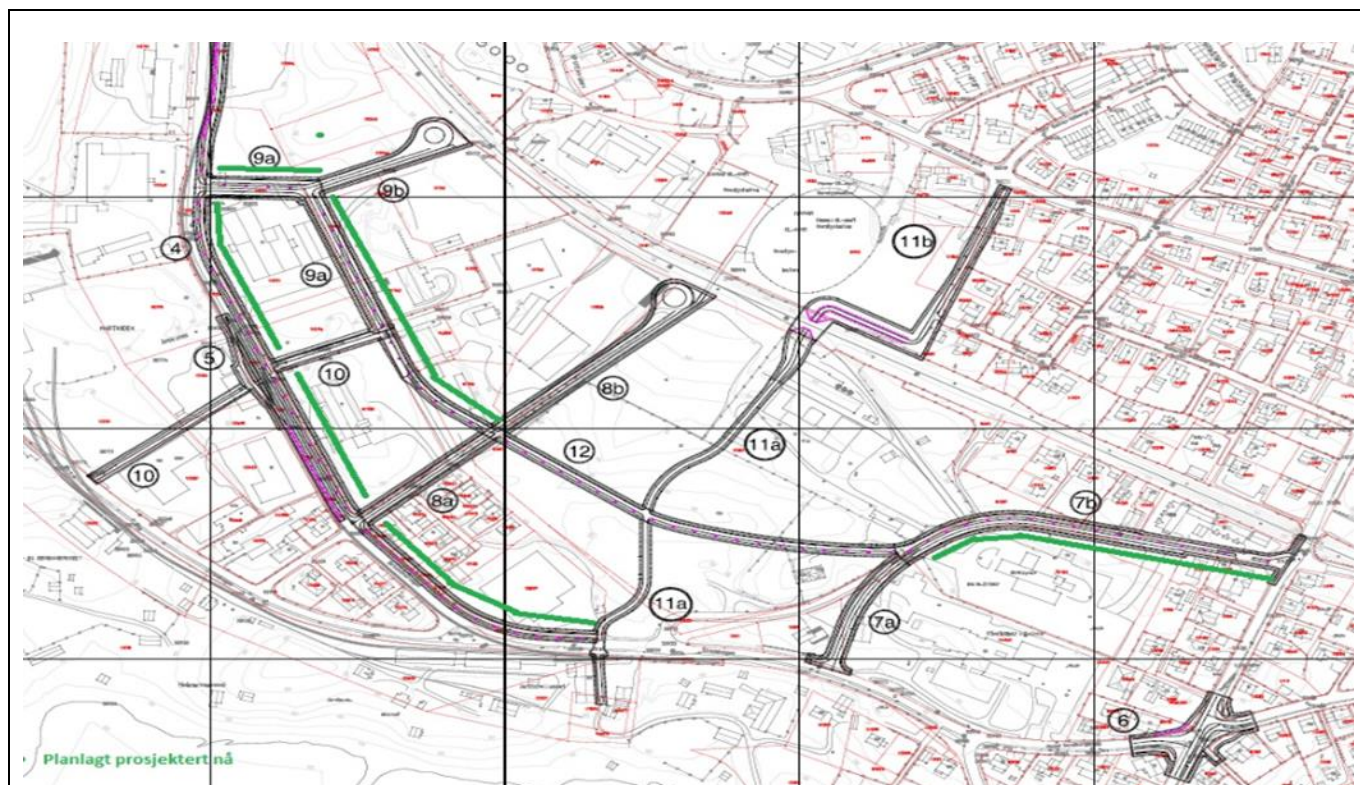
Hovedmål er at intensjonene og reglene i Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser, byggherreforskriften følges for å unngå ulykker som fører til:

- Personskader

2 ORIENTERING OM PROSJEKTET

Hamar kommune vil som en del av bydelsprosjektet Martodden på Hamar Vest nå oppruste veiene Birkebeinervegen, Nordvikvegen, Raubekkgata, og g/s veg nordvest for Kvitbekkgata. Prosjektet tar sikte på å bedre forholdene for myke trafikanter ved at det etableres gang og sykkelveg i tillegg til å skape et helhetlig estetisk uttrykk. Arealene opprustes med ny LED belysning og det etableres tre-rekke i samme stil som de arealene som er opparbeidet i forrige delprosjekt.

- Ca. 600 meter gang/sykkelveg langs Birkebeinervegen samt oppstramming av grensesnitt mot museumsbanen. Trekke mellom veg og g/s veg, LED belysning.
- Ca 250 meter av Nordvikvegen mot Vognvegen, her skal det etableres et felles trafikkareal, såkalt shared space. Trekke og LED belysning.
- Ca 110 meter gang/sykkelveg nordvest for Kvitvekkgata i forlengelsen av eksisterende gang/sykkelveg, trekke og LED belysning.
- Ca 210 meter veg med gang/sykkelveg i Raubekkgata, trekke og LED belysning.

Bildet viser berørte veier.

3 BEGREPER OG DEFINISJONER

- SHA-plan:** Ivaretagelse av arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- HMS-plan:** Summen av ivaretagelse av sikkerhet, helse og arbeidsmiljø samt ivaretagelse av ytre miljø
- Bygge- eller anleggsarbeid:** All virksomhet som direkte er knyttet til oppføring, ombygging, reparasjon, vedlikehold og riving av bygninger og bygging og reparasjon av anlegg.
- Entreprenørene:** Samlebegrep for arbeidsgivere og enmannsbedrifter.
- Risiko:** Kombinasjon av sannsynligheten for en hendelse og konsekvensen av den.
- Risikoanalyse:** Systematisk fremgangsmåte for å beskrive eller beregne risiko.
Risikoanalysen utføres ved kartlegging av uønskede hendelser samt konsekvenser og årsaker for disse.
- Risikovurdering:** Samlet prosess som består av planlegging, risikoanalyse og risikoevaluering
- SJA (sikkerjobb analyse):** Identifisering av farer forbundet med enkelte trinn i en jobbsekvens samt forslag til tiltak for å eliminere eller kontrollere risikomomentene.
- Tiltak:** Tiltak som settes i verk for å redusere eller unngå risiko eller avvik.
- Avvik:** Mangel på oppfyllelse av krav.
- Ulykke:** Uønsket hendelse som resulterer i utilsiktet skade på personer, materielle verdier og miljø. Grensen for å definere materiell skade som en ulykke er satt til kr. 10 000,-
- Materiell skade:** Uønsket hendelse som har medført skade på materielt utstyr
- Miljøskade:** Uønsket hendelse som har medført utslipp av kjemikalier til jord, luft og vann hvor det fremgår av stoffets produktdatablad at dette kan medføre skade på omgivelsene

4 ORGANISERING AV SHA-ARBEIDET

4.1 Generelt

Basert på byggherreforskriftens krav skal byggherren sørge for at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser blir ivaretatt. Denne SHA-planen er ett verktøy i den forbindelse.

SHA-planen skal utarbeides i prosjekteringsfasen, tilpasses det enkelte bygge- eller anleggsarbeid og inneholde følgende:

- Beskrivelse av bygge- og anleggsplassens organisering, rolle og ansvarsfordeling
- Framdriftsplan for anlegget, og når de ulike arbeidsoperasjoner skal finne sted
- Beskrivelser av de spesifikke tiltakene for arbeid som kan innebære fare for liv og helse
- Rutiner for avviksbehandling

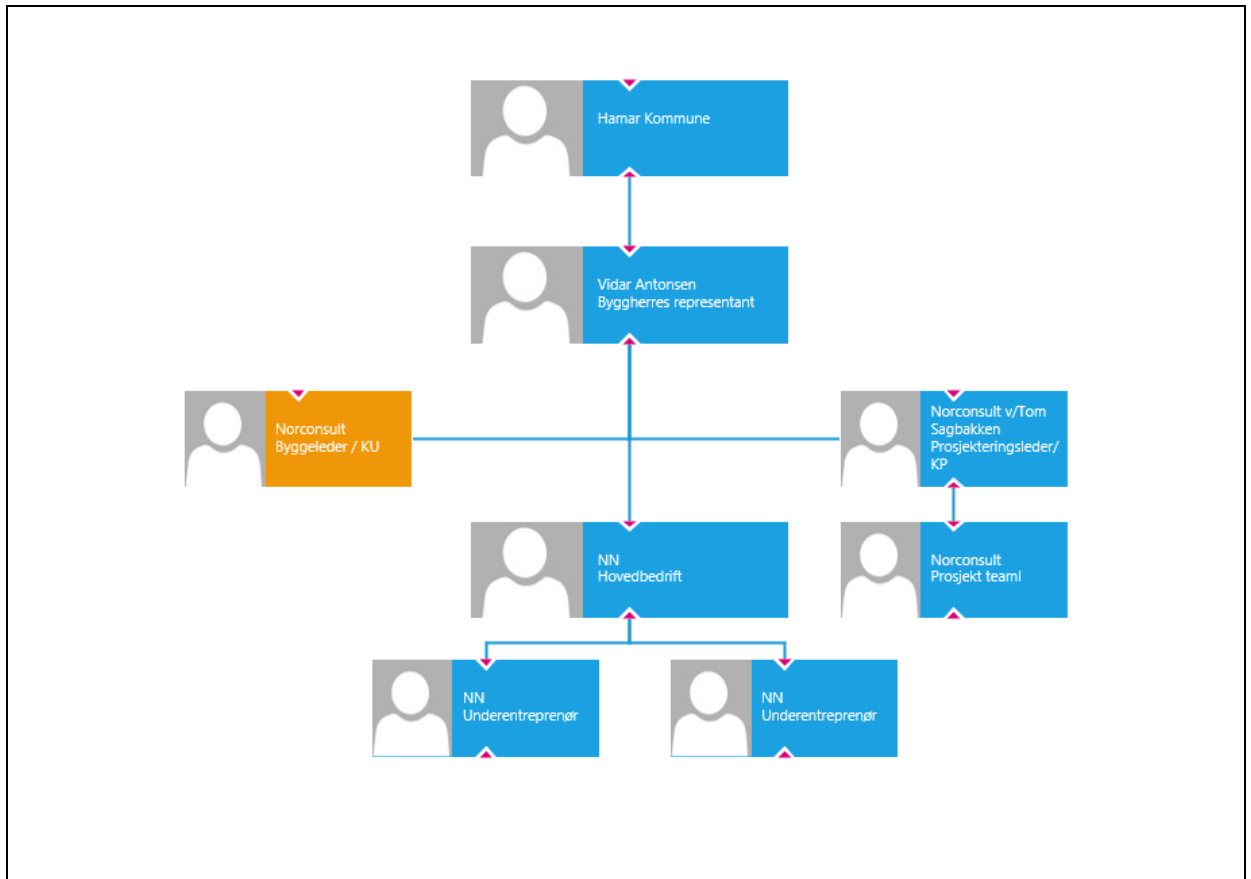
Planen skal være lett tilgjengelig, og gjøres kjent for alle som arbeider på arbeidsplassen.

Byggherren skal ettersom arbeidet med prosjektet skrider fram påse at planen revideres og ajourføres dersom det oppstår endringer som har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Planen skal oppbevares i seks måneder etter at bygge- og anleggsarbeidene er avsluttet.

4.2 Organisasjonskart

Organisasjonskartet angir rollefordeling og entrepriseform.

4.3 Ansvar og myndighetsforhold

Det vises til Byggherreforskriften og Arbeidsmiljøloven (hovedbedrift) for nærmere beskrivelse av rollene i kapitlene nedenfor.

4.3.1 Byggherre

Byggherren har det overordnede ansvaret for utarbeidelse av SHA-planen, og for at risikoforholdene som kommer fram under planlegging- og prosjekteringsfasen blir innarbeidet i planen. Der det er utpekt byggherrens representant skal den ivareta byggherrens plikter iht. skriftlig avtale.

Der det er utpekt byggherrens representant skal all tekst i SHA-planen om byggherren forstås byggherrens representant.

4.3.2 Byggherrens representant

Byggherren kan skriftlig avtale at en juridisk eller fysisk person på byggherrens vegne skal gjennomføre nærmere angitte plikter etter byggherreforskriften. Hamar Kommune har valgt å benytte Norconsult som sin representant.

4.3.3 Den prosjekterende

Den prosjekterende skal risikovurdere forhold knyttet til SHA når det gjelder valg av arkitektonisk og teknisk løsning. Forhold som har betydning for fremtidige arbeider skal dokumenteres i FDV-dokumentasjon.

4.3.4 Koordinator

Byggherren kan velge å utpeke koordinator og overføre plikter gjennom skriftlig avtale. Koordineringen jf. BHF § 14 skal ha fokus på samordning av arbeidsoppgaver og overordnet fokus på risiko og oppfølging.

4.3.5 Hovedbedrift

Hovedbedrift skal utpekes der det er flere entreprenører i prosjektet.

Hovedbedriften skal ha ansvar for samordning av HMS-arbeidet iht. § 2-2 i Arbeidsmiljøloven:

- Sørge for at samordningen gjøres kjent for vernetjenesten og tillitsvalgte, og for at kopi av skjemaet 504 om samordning i [vedlegg 2](#) henges opp på arbeidsplassen.
- Følge opp kravene i kap. 6 og 7.
- Gjennomføring av vernerunder.

4.3.6 Entreprenørene (arbeidsgivere og enmannsbedrifter)

Samtlige entreprenører skal:

- Følge byggherrens SHA-plan og anvisninger fra byggherren eller koordinator for utførelsen.
- Orienterer byggherren om risikoforhold som ikke er beskrevet i SHA-planen
- Sørge for at de forebyggende tiltakene i BHF § 9 gjennomføres.
- Innarbeide relevante deler fra byggherrens SHA-plan inn i egen HMS-plan slik at bestemmelsene kan identifiseres.
- Informere byggherren om avvik fra SHA-planen som kan ha betydning for arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- Informere verneombudet og alle arbeidstakerne om SHA-planen før oppstart av bygge- eller anleggsarbeidet.
- Informere arbeidstakerne og verneombudet om tiltak i forbindelse med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen.
- Gjennomføre "Sikkerjobb Analyse" eller tilsvarende i forkant av særlig risikofylte aktiviteter.
- Rapportere avvik, ulykker og nestenulykker jf. kap. 7.2 og kap. 8.

5 RISIKOFORHOLD

5.1 Risikovurdering

Byggherren har foretatt risikovurdering for Martodden veg, del 2.

Skjema på neste side viser hendelser som krever risikoreduserende tiltak (rødt) og hendelser der tiltak må vurderes (gult). Hendelser markert med grønt er vurdert til å ha så lav risiko at tiltak vanligvis ikke er nødvendig.

Den prosjekterende må benytte vedlegg 3 i forbindelse med risikovurdering av bygge- eller anleggsprosjektet. Tabellen på neste side skal fylles ut.

Byggherrens risikovurderinger med tiltak er ikke nødvendigvis uttømmende. Entreprenør(e) skal også gjøre selvstendige risikovurderinger med tiltak knyttet til dette oppdraget.

Entreprenør(e)s risikovurderinger med tiltak skal vedlegges denne planen.

5.2 Oppfølging

Dokumentasjon på entreprenørenes gjennomgang av risikoreduserende tiltak i form av sikkerjobb analyse eller evt. andre tiltak skal overleveres byggherren før oppstart av de aktuelle arbeidsoppgavene/aktivitetene og løpende i kontraktstiden.

Alle parter tilknyttet dette oppdraget skal gi løpende tilbakemelding til byggherren eller koordinator for utførelsen om eventuelle nye risikofylte hendelser utover det som er angitt i skjemaet på neste side, samt entreprenør(e)s risikovurderinger.

5.3 Sikkerjobb analyse (SJA)

Entreprenør(e) skal som minimum utføre sikkerjobb analyse for de hendelser der risikoen er merket med rød eller gul farge i skjema om risikoforhold på neste side. Entreprenør(e) er samtidig ansvarlig for løpende å vurdere hvilke andre arbeidsoperasjoner som grunnet ytre forhold eller på grunn av sammenfallende operasjoner i tid, som krever utarbeidelse av SJA.

Når det er krav til SJA så skal denne utarbeides skriftlig før arbeidet igangsettes av de som skal utføre jobben inkludert relevant personell fra ledelsen. Tiltak identifisert i SJA`en skal gjennomføres og følges opp av entreprenør(e).

Fylles inn av byggherren etter gjennomgang av risikoforhold, se underliggende dokument, vedlegg 3

Hendelser						
Prosjekt:	Martodden veg, del 2	Formål:	Bedre sikkerhet og tilgjengelighet for myke trafikanter, heve estetisk inntrykk og attraktivitet			
Sted:	Hamar					
Dato:	Mai 2018					
Utarbeidet av:	Norconsult AS v /Tom Sagbakken, Hans Arne Sæbø					
Prioritetsliste	Årsak/Forutsetninger	R=KxS	* Risikoreducerende tiltak	Ansvar	Frist	OK/ dato
1.0 Påkjørsel av myke trafikanter / arbeidere	Påkjørsel av trafikanter som beveger seg i området, blant annet skolebarn, barnehagebarn (i følge med foreldre) fra Martodden Barnehage. Villaområde med mange myke trafikanter.	8	Oppdatert og relevant arbeidsvarslingsplan, lede myke trafikanter med langsgående sikringsgjerder. God skilting	HE		
2.0 Massetransport, påkjørsel av myke trafikanter/ arbeidere.	Fare for påkjørsel, spesielt ved rygging og utkjøring fra anleggsområdet.	8	Unngå rygging ut fra anleggsområdet.	HE		
3.0 Graving nær høyspent. Personskade, også 3dje part.	Graving langs eller nær høyspentkabel, fare for elektrisk støt	6	Kabelpåvisning og håndgraving. Følge kabeleiers anvisning. Sette kabel spenningsfri om mulig.	HE		
4.0 Gravearbeider, påkjørsel av myke trafikanter/arbeidere	Graving nær trafikkert område og nær eiendommer	5	Fysisk sikring, se pkt 1.0	HE		
7.0 Sprengningsulykke	Uforutsett hendelse, fare for	6	Sikkerjobb analyse, følge rutiner grundig	HE		

	sprut, feil ladning/ boring.					
5.0 Kranarbeid/ heising, nedfall	Heising over personer, trafikkert område eller eiendom	5	Det skal ikke heises over trafikkert område, eventuelt sperre av området.			
6.0 Bil-syssel-gående ulykke, Publikum-publikum	Mangelfull trafikkavvikling	5	Lysregulering, dirigering	HE		
7.0 Gravearbeider, utrasing av masser	For bratt graveskråning, ustabile masser	4	Følge angitte graveskråninger, løpende sikkerhetsvurdering	HE		
8.0 Klemskade	Montering av master på mastefundament	3		HE		
9.0 Kranarbeid/ heising, skade på materiell eller bebyggelse	Heising i nærheten av materiell eller bebyggelse	3		HE		
10.0 Brannskade	Asfaltarbeider	3		HE/UE		

R = risiko, K = konsekvens, S = sannsynlighet. Byggherren eller koordinator for utførelsen kvitterer ut at risikoreduserende tiltak er utført.

* For å unngå at det konkurreres på pris må byggherren beskrive risikoreduserende tiltak i konkurransegrunnlaget slik at entreprenørene kan beskrive og prise tiltakene.

6 TIDS- OG FREMDRIFTSPLANER

Byggherrens overordnede fremdriftsplan for prosjektet med oppstarts- og ferdigstillelsesdato og eventuelle delfrister for prosjektet fremgår av konkurransegrunlaget.

Entreprenøren(e)s fremdriftsplan(er) skal synliggjøre de ulike hovedarbeidsoppgavene og rekkefølgen for disse for å tydeliggjøre behovet for koordinering av aktivitetene på bygge- eller anleggsplassen.

Koordinator for utførelsen skal gjennomgå entreprenøren(e)s framdriftsplan(er) mhp SHA og avklare eventuelle risikoforhold mellom entreprenørene.

Byggherren skal godkjenne framdriftsplanen(e).

Vedkommende som har ansvaret for å sette opp framdriftsplanen skal oppdatere planen fortløpende med revisjonsdato.

7 SHA-KRAV SOM SKAL INN I HMS-SYSTEMET

7.1 Generelt om helse, miljø og sikkerhet (HMS)

HMS er summen av ivaretagelse av arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) samt ivaretagelse av ytre miljø.

Entreprenørene skal drive et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid jf. forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

Byggherren skal til enhver tid ha anledning til å gjennomføre innsyn/kontroll av entreprenørens HMS-system for prosjektet. Planlagte revisjoner skal varsles til entreprenørene innen rimelig tid.

Entreprenørene skal uten ugrunnet opphold varsle byggherren dersom Arbeidstilsynet eller andre tilsynsmyndigheter har foretatt kontroll eller gitt pålegg om å stoppe arbeidet, utbedre systemfeil eller liknende som har betydning for gjennomføring av bygge- eller anleggsarbeidet.

Entreprenøren må oppfylle de forebyggende tiltakene i byggherreforskriftens § 9 og levere månedsrapport jf. vedlegg 5.

7.2 Opplæring, kompetanse og språkkrav

Entreprenøren(e) skal sørge for at arbeidstakerne, også nytilsatte, får opplæring og har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid for gjennomføring av bygge- og anleggsarbeidet.

Kvalifikasjoner og opplæring skal kunne dokumenteres. Slik dokumentasjon skal være tilgjengelig for hovedbedrift.

Det kreves at minst en av arbeidstakerne på det enkelte arbeidslag kan kommunisere slik at vedkommende forstår og kan gjøre seg forstått på norsk i tillegg til eventuelle andre språk hos øvrige medarbeidere på arbeidslaget. Tilsvarende gjelder også for de som utfører arbeid alene på arbeidsplassen.

7.3 Personlig verneutstyr

For alt arbeid skal det benyttes vernetøy som er CE-merket.

For arbeid ved veg kreves verneklasse 3 (for eksempel jakke i verneklasse 2 + bukse i verneklasse 1). Alle arbeidere skal benytte hjelm og vernefottøy. Brillor skal benyttes ved sveising, bruk av vinkelsliper og ved andre aktiviteter der materiale kan sprute opp.

Besøkende skal som minimum benytte hjelm, vernesko og jakke eller vest i klasse 2.

Øvrig personlig verneutstyr benyttes i tråd med krav i HMS-plan. Der det er behov for slikt utstyr er den enkelte entreprenør også ansvarlig for å påse at andre i nærheten benytter slik beskyttelse, eller at området avspærres i tilstrekkelig omfang.

7.4 Forhåndsmelding til Arbeidstilsynet

Aktuelt dersom arbeidet vil vare utover 30 virkedager eller den forventede arbeidsmengden overstiger 500 dagsverk

Senest en uke før arbeidet igangsettes sender Hovedbedriften inn forhåndsmelding på fastsatt skjema (vedlegg 4) til Arbeidstilsynet om arbeidet.

Hovedbedriften er ansvarlig for at forhåndsmeldingen henges opp synlig på bygge- og anleggsplassen og at den oppdateres.

7.5 Vernerunder

Hovedbedriften skal gjennomføre vernerunder hver annen uke. Koordinator for utførelsen skal ha innkalling til vernerunder og skal ha anledning til å delta på disse. Verneombud fra de enkelte arbeidsgivere og enmannsbedrifter innkalles etter behov.

Hovedbedriften fører referat fra vernerundene og distribuerer disse til koordinator for utførelsen og med kopi til byggherren og samtlige firmaer på bygge- eller anleggsplassen.

Det er å foretrekke at vernerundene avvikles i forkant av byggemøte, slik at evt. vesentlige mangler påpekt i vernerunde, kan tas opp som sak i etterfølgende byggemøte.

7.6 Spesielle krav – prosjektspesifikke

Anlegget berører publikum i stor grad, både ved redusert fremkommelighet på lokalveien og ved at de enkelte eiendommers adkomst blir direkte berørt. Før hver enkelt parsell påbegynnes skal Hovedbedrift utarbeide og få godkjent arbeidsvarslingsplan.

Området er et villaområde med mye publikum, skolebarn og det ligger også en barenhage i umiddelbar nærhet til anlegget. Det blir derfor viktig å holde sterkt fokus på sikring.

Arbeidsvarslingsplanen skal gjennomgås med Hamar kommune og byggeleder.

8 BEREDSKAPSPLAN

8.1 Beredskapsplanens innhold

Hovedbedrift skal utarbeide en beredskapsplan for bygge- og anleggsplassen som skal være klar i god tid før anleggsstart, og som minst skal inneholde:

- Handlingsplan for ulykke, brann og forurensning.
- Ressurser og materiell til bruk ved ulykker, brann og utslipp
- Varslingsplan ved ulykke

Beredskapsplanen skal være tilgjengelig på arbeidsplassen, og skal være godt kjent blant alle som arbeider på bygge- og anleggsplassen.

Planen skal gi en oversikt over nødvendige ressurser, dvs. førstehjelpsutstyr og beredskapsmateriell (brannslukningsapparat, oppsugingsmiddel osv).

Varslingsplanen for ulykke skal være en felles plan for hovedbedrift og byggherren i henhold til denne SHA-planen og det skal fremgå navn og telefonnr. på de som skal varsles.

Etter en alvorlig ulykke og alvorlige nestenulykker skal byggherren varsles umiddelbar og det skal gjennomføres debriefing for berørt personell. Beredskapsplan skal derfor inneholde en oversikt over hvem som skal delta og lede denne gjennomgangen.

Handlingsplanene i beredskapsplanen skal gjennomgås grundig i forbindelse med et byggemøte tidlig i kontraktperioden.

8.2 Varslingsplan ved ulykke

I beredskapsplanen skal det være en egen varslingsplan for ulykke som hovedbedrift har ansvar for å utarbeide. Planen sendes alle entreprenørene i god tid før oppstart av bygge- og anleggsarbeidene.

Den enkelte entreprenør har ansvar for å informere og gi opplæring til sine ansatte på bygge- og anleggsplassen om denne planen.

Planen skal slås opp i brakkene synlig for alle (for eksempel spisebrakker og kontorbrakker).

Den første på ulykkesstedet skal gi eventuell førstehjelp og sørge for å varsle hovedbedrift.

Hovedbedriften er ansvarlig for varsling og all rapportering av ulykke etter følgende retningslinjer:

Hendelse:	Varsling når:	Varsling av hvem:	Varsling til hvem:	Rapportering til byggherren:
Alvorlige ulykker (K4 og K3)	Når det skjer	Hovedbedrift	<ul style="list-style-type: none"> • Politi • Arbeidstilsynet • Byggherren • DSB ved brann- og sprengningsulykker • Brannvesenet ved brann- og forurensningsulykker • Koordinator for utførelsen • Verneombud • Pårørende (politi ved dødsulykke) 	Skriftlig, jf. kap. 8
	Når varsling er utført av hovedbedrift	Byggherren	<ul style="list-style-type: none"> • Intern varsling i Hamar Kommune • Eventuell varsling til media 	
Øvrige ulykker (K2 og K1)	Senest innen 48 timer	Hovedbedrift	<ul style="list-style-type: none"> • Byggherren • DSB og Arbeidstilsynet ved sprengnings- og elektrisitetsulykker • Verneombud 	Skriftelig jf. kap. 8
Nestenulykker	Senest inne 14 dager	Hovedbedrift	<ul style="list-style-type: none"> • Byggherren • Verneombud 	Skriftelig jf. kap. 8

Følgende skadeklasser er definert:

Skadeklasse	Personskade	Materiell skade	Miljøskade
K4	Død	> NOK 5 mill	Katastrofal miljøskade med restaureringstid over 10 år
K3	Alvorlig personskade med mulig varig mèn	> NOK 1 mill	Kritisk miljøskade med restaureringstid 5-10 år
K2	Personskade med fravær	> NOK 50 000	Moderat til alvorlig miljøskade med restaureringstid 1 – 5 år
K1	Personskade uten fravær	> NOK 10 000	Minimal miljøskade med restaureringstid under 1 år

9 AVVIKSBEHANDLING OG UØNSKEDE HENDELSER

Avvik skal gjennomgås i byggemøter for klarlegge årsaksforholdet og hindre gjentatte avvik og ulykker. Alle entreprenører og deres ansatte skal sørge for å registrere og rapportere avvik som oppstår ved hans arbeider. Avvik i forbindelse med ulykker rapporteres skriftlig til byggherren jf. kap. 7.2, og andre avvik rapporteres skriftlig til byggherren, hovedbedrift og koordinator for utførelsen.

Følgende hendelser skal rapporteres som avvik i avviksskjema:

- Alle typer ulykker i henhold til kap. 7.2
- Brudd eller mangelfull oppfølging av krav i SHA-planen, rutiner eller forskrifter
- Brudd på entreprenørens HMS-bestemmelser
- Avvik i forhold til fremdrift

Den enkelte entreprenør kan benytte sitt eget avviksskjema eller vedlagte avviksskjema, vedlegg 6.

Korrigerende tiltak skal fremgå av avviksskjemaet.

Entreprenørene skal sørge for at informasjon og erfaringsoverføring fra avviksbehandlingen blir gitt til alle som jobber på det aktuelle prosjektet.

Entreprenørene er ansvarlig for å lukke avvik nevnt ovenfor.

Byggherren har også plikt til å melde avvik til hovedbedriften og/eller koordinator for utførelsen om hendelser som vil ha betydning for entreprenørens arbeider. Slike avvik meldes på vedlagte avviksskjema og lukkes av byggherren.

I dette prosjektet skal uønskede hendelser rapporteres. Dette er hendelser som kan føre til alvorlige konsekvenser. Disse hendelsene skal rapporteres til koordinator for utførelsen og gjennomgås i byggemøter.

Når en hendelse inntreffer kan det i enkelte tilfeller være vanskelig å avgjøre om hendelsen skal rapporteres som et avvik. I slike tilfeller, og når hendelsen ikke er alvorlig der og da, skal hendelsen rapporteres i førstkommende byggemøte. Koordinator for utførelsen i samarbeid med byggherren vil avgjøre om hendelsen skal rapporteres som avvik på avviksskjema eller rapporteres som en uønsket hendelse i referatet fra byggemøtet.